

u gotovom!

Cena - ára 1 dinár

BUDAPEST

T. c. Dunaposta

IV. Semmelweis u. 15 l. 4.

Magyarországi Ujság

Noviszád, 1937 november 1. hétfő

Urednik — Szerkeszti
 Andrée Dezső

18. évfolyam 299. szám

Szigoru békefeltételek

Japan területátengedést, a Népszövetségből való kilépését és a légi haderőről való lemondást követeli kínától

Japanban — mint jelentettük — mozgalom indult meg, amely az angol—japán viszony azonnali megszakítását követeli. A bizottság, amely a mozgalom élén áll, népszavazást követel annak eldöntésére, vajjon Japan egyszersmindenkorra szakítsa-e meg diplomáciai kapcsolatát Angliával. A bizottság tagjainak véleménye szerint Anglia felelős a távolkeleti helyzet alakulásáért. A bizottság azzal vádolja az angol kormányt, hogy a Távolkeleten nemzetközi beavatkozást akar létrehozni.

A japán előnyomulás Sanszi tartományban. A fekete jelek mutatják a japán csapatok helyzetét.

»JOGOS ÉS INDOKOLT ELUTASÍTÁS«

Münchenből jelentik: Neurath német birodalmi külügyminiszter a müncheni jogakadémián előadást tartott, amelyen szóváltette a brüsszeli kilenchtalmi értekezletet és rámutatott arra, hogy Németország visszautasító állásfoglalása teljesen jogos és indokolt volt. Bárhogyan is ítéljék meg a kínai—japán viszály ügyét — mondotta — véleményem szerint semmiesetre sem szabad az erkölcsbíró szerepét játszani azoknak a hatalmaknak, amelyek a viszályban álló felek között közvetíteni akarnak.

JAPAN BÉKEFELTÉTELEI

Londonból jelentik: Az Evening Standard jelentése szerint a japán kormány a következő békefeltételeket juttatta el Csangkaisek tábornagyhoz:

1. Kína elismeri Belső-Mongólia függetlenségét.
2. Kína elismeri az öt északi tartományt az azt a jogát, hogy

maga állapíthassa meg kormányformáját.

3. A sanghaji körzetben Kína átengedi Japánnak mindazokat a területeket, amelyek a fegyverszünet napján megszállás alatt vannak, egyben pedig széles utat enged Japánnak a tengerhez.

4. Kína az egész partvidéken, valamint Formosa valamennyi Kínához tartozó szigetének partjain, egészen az indokínai határig

biztosítja a halászati jogot a japánok számára.

5. Kína kilép a Népszövetségből.
6. Kína lemond a légi haderőről.

HARCOK SANGHAI KÖRÜL

A japán repülőgépek Sanghajtól nyugatra nyolc támadást intéztek Szucsau ellen és elsősorban a pályaudvart bombázták. Három japán repülőgép Kuncsangot bombázta.

A szovjet akadályozza a megegyezés létrejöttét a spanyol viszályban

Kedden folytatják a benemavatkozási bizottság ülését

A benemavatkozási bizottság péntek esti ülésén Majszki szovjet delegátus ismét kijelentette, hogy Szovjetország semmiféle felelősséget nem vállalhat, ha a benemavatkozási politikát továbbra is úgy folytatják Spanyolországban, mint most. Kijelentette, hogy

Oroszország sem a brit, sem a francia javaslatot nem fogadhatja el teljes egészében, hanem csak egyes részleteit.

Majszki beszéde után von Ribbentrop német delegátus kijelentette, hogy Szovjetország felfogása a brit tervezet teljes elutasítását jelenti. Nagyon szeretné hallani, hogy

»Egyedül Szovjetország hátráltatja a tárgyalások menetét és ezzel az egyezmény létrejöttét. Ez azoknak az utbaigazításoknak az eredménye, amelyet Majszki az utolsó pillanatban kapott Moszkvából. A tanácskozást keddig meghosszabbítják, és a szovjet makacsságga következtében beállott helyzetet valamiképpen javítsák. Biznak benne, hogy olyan formulát találnak, amely mindenkit kielégít.

A Times azt hiszi, hogy a helyzet mégis javult valamit, mert a szovjet engedett eddigi merev magatartásából. Ezzel szemben a News Chronicle véleménye az, hogy a benemavatkozási tárgyalások holtpontra jutottak.

A német-angol megértés elképzelhetően az angol baloldal megnyerése nélkül

Berlinből jelentik: A Berliner Tagblatt londoni tudósítója figyelemreméltó cikkben foglalkozik a német—angol viszony kérdésével. A tudósító arra a megállapításra jut,

hogy megértés sohasem jöhet létre, ha nem sikerül az angol baloddallal megegyezésre jutni. »Baloldal« alatt a tudósító nem egy pártot, hanem egy szellemi irányzatot ért. Ez az

irányzat elterjedtebb és befolyásosabb, mint ahogy a liberálisok és a munkáspárt alsóházi számaránya alapján várni lehetne. Lényege a humanitás eszménye, amely az angol nép széles rétegeiben annyira gyökeret vert, hogy mint elsőrendű politikai valóságot kell számításba venni. Ezzel az eszménnyel számolniuk kell a német gyarmati követeléseknek is. Az angol baloldal általában azon a véleményen van, hogy a gyarmati kérdést általános rendezés keretében újra kell szabályozni, de egyetlen angol kormány sem merészkedik majd felvenni, a gyarmati kérdést anélkül, hogy ne tudná maga mögött a baloldal támogatását.

Mint Párisból jelentik, a francia radikális-szocialista párt most tartott értekezletén határozati javaslatot fogadott el a gyarmati kérdéstről. Eszerint a radikális-szocialista párt nincs abban a helyzetben, hogy tekintetbe vegye azokat a gazdasági és néprajzi okokat, amelyeket fel szoktak említeni azzal a kérdésessel kapcsolatban, hogy visszaadják-e Németországnak volt gyarmatait.

Londoni jelentés szerint Duncan Sandys konzervatív képviselő, Churchill veje, hétfőn a következő interpellációt terjeszti elő az alsóházban:

— Mussolini legutóbbi beszédével kapcsolatban, amelyben a Duce elítélte a békeszerződés területi rendelkezéseit és afrikai gyarmatokat követelt Németország számára, hajlandó-e Eden miniszter kérdést intézni az olasz kormányhoz, hogy afrikai birtokainak mely részét akarja Németországnak felajánlani és milyen álláspontot foglal el Olaszország a békeszerződések ama rendelkezéseivel szemben, amelyek Dél-tirol németlakta vidékeit Olaszországnak juttatták?

Elhuzódik a belga kormányválság

Meghiúsult De Man kormányalakító kísérlete

Brüsszelből jelentik: A belga kormányválság még mindig nem oldódott meg. De Man, a kormányalakítással megbízott volt pénzügyminiszter szombaton is folytatta megbeszéléseit. Előbb a katolikus párt vezetőivel, majd a szabadelvűpárti politikusokkal táncskozott.

Kormányalakítási tárgyalásai egyelőre nem vezettek eredményre.

De Man vasárnap kihallgatáson jelent meg a királynál. A belga belpolitikai helyzet további alakulása az uralkodó döntésétől függ.

Reggeli levél

Száz év előtt

A beavatkozás és az önkéntesek a görög szabadságharcban

A történelem sokszor ismétli önmagát, de rendszerint magasabb fokon. Most rengeteget beszélnek és írnak a spanyol polgárháborúba, vagy a japán-kínai háborúba való beavatkozás kérdéséről. Ami a spanyol kérdést illeti, azokat, akik részt akarnak venni a polgárháborúban, kötéllal se lehet visszatartani ettől. A távolkeleti polgárháborúban egyelőre nincs ilyen sok önkéntes, de oda is szivárognak a világ kalandvágyó emberei.

Az egy évszázad előtti görög szabadságharcban szintén szerepet játszott a beavatkozás, habár közel sem olyan nagy mértékben, mint ma. A beavatkozást akkor is két dolog irányította, miként ma: az anyagi érdek és az eszmei rajongás.

Metternich államszövetsége — tudjuk — annyira félt minden népi mozgalmat, hogy még a török elleni küzdő keresztény görögöket sem akarta megsegíteni. Annál nagyobb érdeklődést keltett a görög szabadságharc ügye a nyugati államokban: Franciarszámban, Angliában és Németországban. A rendőrség alatt, elnyomás alatt élő lakosság a görögök iránti lelkesedésében élte ki szabadságtörekvéseit. Különösen az értelmiség várta aggódva a görög hegyek közül érkező híreket. Fiatalkorában, költőkben forró vágy támadt, hogy a klasszikus görög földre menjenek és harcoljanak az ősi kultúrájú nép szabadságáért. Ezt a rajongást nemzetközi kifejezéssel filhellenizmusnak nevezték. Néhány száz lelkes ember le is ment Görögországba. Őket lehet a mai spanyol polgárháború „önkéntesei” őseinek nevezni. Köztük volt a német Normann tábornok és a francia Fabvier ezredes. A legismertebb Byron lord, a híres angol költő volt. Byron — akárcsak később Petőfi — a végletekig hű maradt szabadságrajongó költészetéhez és a világszabadságért áldozta életét. Misszolungi várban szenvedett hősi halált, abban a várban, amely néhány hónap múlva a kétségbeesett önfeláldozó hősiesség legborzalmasabb szenvedéseinek színhelye lett.

A görögök néhány évig sikeresen tartották magukat, kikidáltották a köztársaságot. Azután a törökök ismét elfoglalták az ország tulnyomó részét és a görög nemzetgyűlésnek menekülnie kellett. Hosszu ideig hasztalan kértek külföldi segítséget. Végül is Anglia és Oroszország közbevetették magukat a portánál a görögök érdekében. Anglia ezuttal sem eszmei okok miatt lépett közbe. Tettenének oka az volt, hogy az angol bankárok már sokat fektettek be a görög szabadságharcba, nagy kölcsönöket adtak a görög vezéreknél és pénzüket nem akarták elveszteni. Sándor orosz cár félt mindenféle szabadságmozgalomtól és ezért nem akarta megsegíteni a görögöket, annak ellenére, hogy különösen egyházi oldalról sokszor kérték, hogy lépjen közbe a keresztény görögök érdekében. 1825-ben azonban hirtelen meghalt és utóda, I. Miklós cár elhatározta, hogy beavatkozik a véres háborúba. A szabadságmozgalmakat ugyan ő is gyűlölte, külön-

Óriási néptömeg részt a szkopljei ünnepségeken

Az ország minden részéből érkeztek a résztvevők hatalmas tömeggel

Mint ismeretes, a kumanovói csata negyedszázados évfordulójának emlékére országra szóló ünnepségeket tartanak, amelyeknek első napján, szombaton mintegy negyvenezer ember áldozott a kumanovói csata emlékének. A csatátéren felavatták az ütközetben elesett szerb katonák emlékművét. A felavatáson a kormány nevében Márics Ljubomir tábornok hadügyminiszter mondott nagyhatású beszédet és még több üdvözlő beszéd hangzott el.

Az ünnepségek tegnap Szkopljében folytatódtak. Megérkezett Beográdból dr. Sztojadinovic Milán miniszterelnök-külügyminiszter, Sztošovic, Magarasevic, Sztankovic és Miletic miniszterek kíséretében. Az állomáson népes küldöttség várta a miniszterelnököt és a kormány tagjait, s Jovanovic Panta városelnök beszéddel üdvözölte az érkező előkelőségeket.

A kormány tagjai és az előkelőségek a régi szkopljei állomás-

ra vonultak, ahová az udvari különvonaton megérkezett Ófensége Páve régensherceg,

akit ugyancsak Jovanovic Panta városelnök üdvözölt.

Az emlékmű felavatása rendkívül impozáns külsőségek között történt. Az egyházi szertartást a szkopljei mitropolita celebrálta s ugyancsak ő mondotta az ünnepi beszédet. Ezután még több beszéd hangzott el, majd elsőnek Ófensége Páve régensherceg koszoruzta meg az emlékművet.

Az óriási néptömeg lelkes ünneplése közben megtartott avató után katonai díszmenet volt. Az ünnepségeken megjelent többek között a francia frontharcosok küldöttsége is.

Az ünnepségekkel egyidőben nyitották meg Szkopljében a Dél-Szerbia kulturális és gazdasági fejlődését ismertető kiállítást is, amely célszerű és ügyes elrendezésével általános elismerést keltett.

Noviszádi fakereskedők a vádlottak padján

Szakértőket hallgatnak ki az árdrágítás ügyében

Szombaton délelőtt 11 órakor nagy volt az élénkség a noviszádi törvényszéken. Tegnap kellett volna ugyanis megtartani a főtárgyalást az árdrágítással vádolt noviszádi fakereskedők ügyében. Egymásután foglalták el helyeiket a vádlottak padján: Paripov, Huszkovic, Vinkovic, Arsenovic, Balasevic, Ádám, Sztrajin, Misic, Pandurovic, Ivansevics, dr. Kobal, Krajacsevics, Keller, König, Nathan, Svarc, Bjelic, Pacik, Popovic i Drug és a »Carbon« fatelep tulajdonosai, illetve megbízottai. A megkezdett tárgyaláson a fakereskedők kényszerhelyzetükkel védekeztek, felsorolták, hogy mennyire jogos volt az áremelés.

A munkások sztrájkja következtében hatalmas károsodás érte a fakitermelőket,

ezt követte a kivitel emelkedése, a különbözet az erdei és az eladás mérete között. Végül a tüzfakereskedés főleg szezonmunka, idénykereskedelelem, s mindezeknek szoros velejárója az inkriminált áremelés. Az ügyész erre elrendelte, hogy kérjék

szakértők véleményét, amit a kereskedők a maguk részéről is üdvönsnek tartottak, ezért szakértőkként Krausz Vladimirt, a »Drvar D. D.« prokuristáját, valamint Löwinger Andriját, a nasicei vállalat főmegbízottját neveztek meg. A kereskedők kérték, hogy a szakértők vizsgálják át a mentségükre felhozott körülményeket, amit az ügyész a sztrájk és hogy a tüzifa kereskedelem csak mint szezonmunka jöhet számításba, kitételek kivételével is fogadott. A tárgyalást a szakértői vélemények benyújtása után valószínűleg november 8-án tartják meg.

Házassági akadály elhárítása miatt négyhavi fogház

Berlinből jelentik: A berlini törvényszék négyhavi fogházra ítelt egy házaspárt és a házasságot semmisenk nyilvánította. Az indokolás szerint az asszony a házasságkötés alkalmából, 1936-ban, elhallgatta öröklött betegségét, amely házassági akadályt jelentett.

te, hogy sereget küld a szultán megsegítésére, de azután mégis letett erről a szándékáról.

Ez volt az újabb kor első beavatkozása. Ez a háborúban küzdő népek jótétemény volt. A mai beavatkozás ezel ellentétben istenverés a spanyol népre, mert a polgárháborúba való mindkét oldalról jövő beavatkozása csak meghosszabbítja a háborút. Ma létezik a benemavatózási bizottság, mint a művelt ember lelkiismeretének első intézménye, de még sok generációnak kell a fejlődésért vért és izzadságot áldoznia, amíg az ilyen emberbaráti intézmény hatalmat vagy erőt is jelent.

(th)

A MILOI VÉNUSZ REJTIVÉNYE

Gyűjtsé össze ezeket a naponként megjelenő kis figurákat. 120 darabból kirakhatja a milói Vénusz lapunkban megjelenő alakját. A helyes megoldáshoz minden figurára szükség van.

A megfejtés csak türelem kérdése. A megfejtőket 75.000 dinár értékű 1000 darab gyönyörű tárggyal jutalmazzuk. Aki figurákat kívánni elmulaszt, olyképen pótolhatja, hogy a ap ellenértékét bélyegben, választékkal együtt beküldi kiadóhivatalunkba.

Azana elnök aláírta azt a rendeletet, amely Barcelonába helyezi át a köztársasági kormányt

Valenciából jelentik: Azana elnök aláírta azt a rendeletet, amely kimondja, hogy a spanyol köztársasági kormány Valenciából Barcelonába teszi át székhelyét. A köztársasági kormány ezzel kapcsolatos közleménye rámutat arra, hogy ezt az intézkedést már régóta megokolttá tették a gazdasági és harcászati körülmények. Barcelona — mondja a közlemény — a spanyol partok legfontosabb és legjobban megközelíthető kikötője, azonkívül nagy ipari központ, amely a háború folyamán még nagyobb jelentőségű lehet, mint jeleleg.

Milánóból jelentik: A Marcia su Roma 15. évfordulója alkalmából a milánói Velence-téren felállított ol-tár előtt gyászünnepe volt a Spanyolországban elesett olasz önkéntesekért. Russo tábornok, a fasizta milicia parancsnoka közölte, hogy az elesett legionisták száma 763, a sebesülteké 2675. Az ünnepségen jelen volt a német, spanyol és japán nagykövet, a katonai attasékkal együtt, továbbá az osztrák, magyar és portugál követ.

A sziriai árviz pusztításai

Felsősziriaiában — mint jelentették — szörnyű árviz pusztít. Az elöntött vidéken teljes erővel folynak a mentési munkálatok, amelyekben a katonaság is résztvesz. Súlyos a helyzet Aleppo vidékén is. Semmit sem tudnak Nabrik falu sorsáról, amelyet az áradás teljesen elzárta a külvilágtól. Hasonló képpen nem tudják, hogy mi a helyzet a palmirai ut elején fekvő községekben. Az aleppoi ut 10 kilométernél hosszabb szakaszon járhatatlanná vált.

NEM TUDHATJA AZ EMBER, MIRE ÉBRED!

A soffőr odalép az elgázolt egyénhez és mentegetődik:

— Bocsásson meg, uram, de én igazán nem vagyok hibás. Magam is csak arra ébredtem fel, hogy a kosim nagyot zökken.

A házasságok veszedelmes ideje 5-20 év

Az ennél frissebb vagy régebbi házasságok már ritkábban válnak

(London, október.) Angliában és Walesben évente 350.000 házasságot kötnek és valamivel több mint 5000 házasságot bontanak fel. Egy statisztikus érdekes táblázatot készített arról, hogy mennyi házassági együttélés után milyen arányú a válások száma. Így láthatjuk, melyek a »veszedelmes évek« a házasságokban. A táblázatból kiderül, hogy

a válások egy százaléka akkor történik, mikor a házasság még két-évesnél fiatalabb,

11 százaléka, mikor a házasság már két évnél tovább tartott, de még nem érte el az öt évet,

33 százaléka, mikor a házasság öt-éves már elmúlt, de még nincs tíz-éves,

41 százaléka, mikor a házasság tíz évnél idősebb és husz évnél fiatalabb,

44 százaléka, mikor a házasság már huszéves elmúlt.

Látjuk tehát, hogy nem a házasságok első éve a legveszélyesebbek, sokkal több a válás abban az időben, amikor a házastársak már hosszú ideig éltek együtt és jól megismertették egymást.

A MAGYAR ÁLLAMI ÜZEMEK BEVÉTELEI

Budapestről jelentik: A magyar államvasutak bevételé a július-szeptemberi negyedben 70 millió pengő volt, a múlt év hasonló időszakának 64,6 millió pengő bevételével szemben.

A posta, távíró és távbeszélő bevételé ugyanezen idő alatt 26,4 millió pengő tett ki a múltévi 25,2 millióval szemben.

Az állami gépgyárak bevételé 12,4 millió volt, míg az előző évben 12,18 milliót tett ki. A só- és dohányjüvedék 5-18 százalékos emelkedést mutat, míg a cukoradóból eredő bevételék 17,2 millióról 15,5 millióra csökkentek.

A MAGYAR IPAR KIÉPÍTÉSE

59 új cikket gyártanak, amelyeket eddig külföldről hoztak be

Budapestről jelentik: A most nyilvánosságra került adatok szerint a magyar ipar a múlt évben

59, nagyrészt a gép- és a fémszakmába tartozó új cikk gyártására rendezkedett be.

Ezeket a cikkeket eddig kivétel nélkül külföldről kellett behozni. A gyártáshoz használt nyersanyagok értéke 13 százalékkal, a szénfogyasztás pedig 41,8 millió méterhátszával emelkedett, vagyis 12,7 százalékkal volt több, mint a múlt évben.

HÁROMÉSFÉL MILLIÓ KERÉK-PÁR VAN A VILÁGON

Európában Németország vezet egy millióval

Newyorkból jelentik: Amerikai statisztika szerint, ez év elején összesen 3.557.000 kerékpár volt a világon. Eből 2.196.000 Európára esik. Az európai államok között Németország áll az első helyen, 1.012.000 kerékpárral. Utána Anglia következik félmillió, majd Olaszország 145.000 kerékpárral. Az Egyesült Államokban a gépkocsik nagy elterjedtsége következtében mindössze 119 ezer kerékpár van.

Mindenszentek este...

Ma minden háznak ájtatos szerelme
Ólva rózsakoszoruba hajlik,
»Örök nyugalmat adj...« puhán morajlik
A gyertyafényen csillagokba kelve.

Csak én nem áldozok ma rózsacsokrot...
...Virágaim taposva rég halottak...
Szemem borult... A mécsesek kifogytak...
...Ma minden új remény-tüzet kioltok.

S kifosztva így lesem halott napom:
Nem lesz ki ott fölem virágot vessen,
Ott porladok feledve, könnyezetlen.

De lelkeim, im', tejtü csillagon
Ragyog, s az ajkamon csak egy a láng:
»Megyünk-e már, te jó Urunk, Csabánk?!«

BODROGHY SZABOLCS

A legjobb kémek: a diáklányok, a szálloda-portások és szobapincérek

(Copyright by Publicitas Press Service and Reggeli Ujság Novisád)

(Genf, október.) — »A jövő háborúját az a nemzet fogja megnyerni, melynek jobb volt a kém-szolgálat, mint a többinek« — mondotta nekem Genfben egy ur-ember, aki szakértője a kérdésnek. Azzal tisztában kell lennünk, hogy az egész világon olyan kémkedés folyik, amilyent a világtörténelem eddig sohasem ismert! Ma már csak olcsó boulevard-regények irnak olyan kémtörténetekről, ahol a kémek életük veszélyeztetésével igyekeztek megtudni, hogy az ellenfélnek hány a katonája, vagy ágyúja? A Népszövetség katonai évkönyve részletes adatokat közöl arról, hogy melyik nemzetnek hány katonája, milyen típusu tankjai, hány repülőgépe és mennyi tengeralattjárója van. Ha valamelyik érdeklődő vezérkar keresi azt, amit a Népszövetség katonai évkönyve részére egy bizonyos ország bevallott, akkor ehhez egyszerűen hozzácsap 30-40, vagy 50 százalékat és — megkapja a valóságos számot!

És mégis: félelmetes arányú az utóbbi évtizedben a kémkedés. Ennek következtében pedig a kémelhárítás. Az angol »Intelligence Service« és a francia »Deuxieme Bureau« (Második Iroda) milliókat költenek évente kém-szervezetükre. De az angolon kívül nem a francia iroda költi a legnagyobb összeget kémkedésre, hanem egy másik ország, melynek kitalálását bátran az olvasóra lehet bízni... Ezt a legközelebről érdeklí minden, ami az európai államokon belül történik, kül- és belpolitikai téren, az üzemekben és gyárakban. Ők mindenről a legkisebb részletekig informálva akarnak lenni, mert csak így tudják előre kiszámítani a bekövetkező események következményeit. »Gouverner c'est prévoir« — mondja a francia közmondás: kormányozni annyit jelent, mint — előrelátni.

SZERVEZETT HAZAÁRULÁS

A legsúlyosabb kémkedés folyik, hogy megismerjék a másik ország propagandaszerveit és azok berendezését. Egyik igen fontos ágazata ma a kémkedésnek az, hogy a hatalmasabb ország döntő befo-

lyást igyekszik gyakorolni egy kisebb ország valamelyik politikai pártjára. A politikai párton keresztül, melyet életre hívott és pénzzel, sokkal könnyebben tudja meg a másik ország belső szervezetét és titkait. De ennek következtében meg van az az előnye is, hogy ágensei útján, mint a szalmabábukat, mozgathatja a pártot. Tekintet nélkül arra, hogy előnyös-e, vagy hátrányos a másik országra nézve? Ez a külföldről pénzelt hazaárulás, amelynek nem csak tudatos, de öntudatlan eszközei is vannak...

A megváltozott munkakör következtében a kémtípusok is teljesen megváltoztak. A kémek ma már nem bujkálnak a sötétben álszakállal, vagy női áruhában. A modern kémkedés frakkban, valamint estélyi ruhában történik, a legkifogástalanabbnak látszó társadalmi formák között. A háború előtt az egy Mata Harin kívül alig alkalmaztak nőt. Ma már a kémeknek legalább 70 százaléka nő. Hogy nőket alkalmaznak, annak nem olcsó romantika az alapja, hanem rideg számítás. Ha egy nő szép, fiatal, kedves és eszes, akkor a legtöbb esetben sokkal többre tud menni a férfival. Udvaroltat magának, beférkőzik a kiszemelt férfi bizalmába és akkor könnyen beszédre bírja raffiniált ügyességével áldozatát. Megjegyzendő, hogy a kémnők sokkal könnyebben teljesítik feladatukat, amikor belpolitikai, gazdasági és ipari kémkedéssel foglalkoznak, mint külpolitikával és katonai kémkedéssel, mert a diplomaták és katonák gyanakvó természetűek és senkitől sem félnek jobban, mint az ártatlanul érdeklődő nőktől. A belpolitikában az emberek gyakori dicsekvési vágya rendkívül megkönnyíti a kémnők munkáját.

TUDÓS DIÁKLÁNYKAK...

Gyakran 16 éves iskoláslányokat lepleztek le, akik kémkedéssel foglalkoztak. A diáklányok ma nagy »tanulmányutakat« tesznek, mindenhol elvezetik őket, mindent megmutatnak nekik. Sokat fényképeznek, »naplófeljegyzéseket« csinálnak. Mindez olyan ár-

tatlan és amellett olyan szakszerű! A kémiai fakultások hallgatónői bejutnak a legföltettebb laboratóriumokba is, ahol nyugodtan dolgozhatnak. Filozófer »tudós« diáklányok történelmi ásatásokra specializálják magukat és római sírokat keresnek erődítések közelében, amit gyakran a tiszték mutogatnak meg nekik. Mint diáklány végzett tanulmányokat Franciaországban és Olaszországban Gertrud Schilbach, a G. P. U. megbízottja, aki Reisz Ignácot gyilkolta meg szeptember elején Lausanne mellett. Társnője, Renate Steiner, szintén beiratkozott a Sorbonne-ra. Most a berni rendőrség cellájában hűsöl. Lydia Oswald »diákasszony« Genfből indult el Brestbe, a franciák legföltettebb hadikikötőjébe, ahol beférkőzött egy régi francia nemesi családból származó fiatal francia tengerésztest bízalmába, akinek ez a barátság majdnem életébe került. A szép Lydia a háború utáni legnagyobb katonai kémkedés főszereplője volt. Mivel azonban a francia kémelhárító iroda figyelte attól kezdve, hogy francia területre lépett, nem tudott eredményt elérni. Így »csak« néhány évi fegyházat kapott, de a fejét megmentette.

A kémkedésben nagy szerepük van a sportrepülőknél is. Gyakran látogatnak el egyik országból a másikba, ami nem korlátozódik kizárólag a repülésre.

GENFI SZÁLLODA-PORTÁSOK ÉS PINCÉREK, MINT KÉMEK!

Genf már a világháború alatt is, de főleg a világháború után a legnagyobb kémközponttá vált. Nem Lydia Oswald volt az egyetlen, aki innen indult el küldetésére. Genfben majdnem mindegyik szálloda-portás és szobapincér kémkedéssel foglalkozik. Ők tudnak pontos információt adni arról, hogy melyik miniszter mikor tárgyalt melyik követtel. A pincérek viszik be a legtitkosabb tárgyalások mellé a hűsítő italokat és feketekávékat és ők szervírozzák az ebédet, amikor a fehér asztalnál gyakran fontosabb megbeszélések folynak, mint a népszövetségi ülésen. Az aktalopások is igen gyakoriak Genfben. Nem kevesebb, mint 300 detektív őrizte az utvonalat a régi népszövetségi palotától az ujig, amikor a Népszövetség költözött, nehogy a teherkocsikról eltűnjenek a titkos diplomáciai akták, melyeket különben páncélszekrényekben őriznek. Lippay Imre

Műkedvelők figyelmébe!

Mindenféle színpadi táncok betanítását vállalom

Kovács Magda

mozdulatművészeti tanfolyama

NOVISAD, Kralja Petra II (volt Jevrejska) 21. 1

A SZERKESZTŐ ASZTALÁRÓL

A VILÁGSAJTÓ beszámolt arról, hogy Németországban az utóbbi időben több kísérlet történt tengeri halak bőrének készbőrre való feldolgozásával. E kísérletek hatása alatt most más országokban is foglalkoznak ennek az új nyersanyagnak hasonló célú értékesítésével. Angliában és Újzélandban már angolnabőrök-ből is próbálnak készbőrt előállítani és legutóbb cserzési kísérletek céljára Újzélandból angolnabőröket küldtek Angliába. Ott azonban kintűnt, hogy ezeknek a nyersbőröknek nagyfokú zsirtartalma magábanvéve is cserzhetőssal volt, mielőtt még a bőrök Angliába értek volna. Ezért azután zsirtalanított bőröket küldtek és ezekből állítólag olyan újfajta sajátos felülettel bíró készbőrt sikerült előállítani, amely alkalmas kesztyűk, kézitáskák stb. készítésére.

BRISBANE ausztráliai város közelében egy erdőirtás alkalmával a favágók tévedésből kivágtak egy hatalmas faóriást, amely a legöregebb ismert példánya az ugynevezett cykadafának és mint ilyen a természeti kincseket védő törvény oltalma alatt áll. A sajnálatos tévedést szerencsére idejekorán észrevették, mielőtt még a fának komoly baja történt volna. Minthogy ismeretes, hogy a cykada-fák még kivágásuk után is esztendőig tovább élnek, arra a kísérletre szánták magukat, hogy a hatalmas faóriást ismét visszaültették, abban a reményben, hogy újból gyökereket fog eresztetni. A kísérlet sikere vagy kudarc természetesen majd csak esztendő mulva fog kiderülni.

DELAWARE ÁLLAM egyik nevezetessége, hogy a büntetések megkorbácsolása még mindig a jogszolgáltatás eszközei közé tartozik. Még 1717-ben hozták azt a törvényt, amely bizonyos bűneseteknél nemcsak hogy megengedi, hanem egyenesen kötelezővé is teszi a nyilvános megkorbácsolást, sőt számos büntetnénel még az ütések számát is meghatározza. Ez a kötelező korbácsolás azonban csak rablásnál, mérgezésnél, életveszélyes támadásnál, gyújtogatásnál, betörésnél és lopásnál van érvényben, más esetekben viszont a megkorbácsolás kiszabása a bíró belátására van bízva. A napokban történt meg először, hogy egy feleséget bántalmazó férjet is megkorbácoltatott a bíróság. James Hartt, 30 éves férfi volt az első ilyen áldozat, akit a bíró tíz korbácsütésre ítelt. A fegyház udvarán mintegy husz férfi gyülekezett össze, hogy végignézzék a korbácsolást — a törvény értelmében nők nem lehetnek jelenek ennél az aktusnál. A delikvenst úgy vezették le az udvarra, mintha kivégzésre vinnék. Hátát lemeztelenítették, kezét egy, oszlophoz kötötték és az egyik fogházor mérte rá az ütéseket, amelyeket egy másik ór hangosan számolt. A fegyőrök szigorúan vigyáztak rá, hogy senki se fényképezhesse le a jelenetet. Egy néző a keménykalapjában rejtette el kodakját és a kalap nyílásán át akarta lekapni a jelenetet, az őnök azonban észrevették és elkobozták a lemezeit. Delawareben egyébként 1923 óta 35 személyt korbácoltak meg bírói ítélet alapján.

Pusztá kézzel megfojtotta menyét a gyűlölködő anyós

Családi dráma a fiu „fönkreteff karrierje“ miatt

Párisból jelentik: Az anyós és menyő háborúsága, amelyről annyi drámát és vigjátékot irtak már, amely annyi válóper aktái között szerepelt változatos fordulataival, tragikus, megdöbbentő gyilkossági ügyvel kapcsolatban foglalkoztatja a roueni esküdtszék, amely most vonja felelősségre a gyilkos anyóst, aki elvakult gyűlöletében

puszta kézzel megfojtotta fia 22 éves feleségét.

A gyilkos asszony Josephine Mory, egy fodrásmester felesége, aki bosszúból gyilkolta meg menyét, mert fia az ő beleegyezése nélkül házasodott meg.

A kegyetlen gyilkosság áldozata a Lille melletti Lambersart községben lakott. Rövid idővel előbb telepedtek itt le, miután valósággal szökniök kellett a férfi anyja elől Rouenből, ahol a fiatal Albert Morynak mérnöki állása volt.

KINOS BOTRÁNYOK

Az elvakult anyának egyetlen életcélja fia karrierje volt. Nagy áldozatokkal neveltette fiát, aki mérnöki diplomát szerzett és egy roueni petroléumszállító vállalatnál helyezkedett el. Édesanyja ekkor gazdag leányt akart szerezni számára feleségül, a fiu azonban beleszeretett Yvette Godefroy-ba, egy szép, de teljesen vagyontalan leányba.

Édesanyja ellenezte a házasságát és miután tiltakozása nem használt, magán-detektíveket fogadott és azokkal nyomoztatott a leány multja után.

A detektívek hamis jelentéseket terjesztettek megbízójuk elé,

Albert Mory mégis feleségül vette szíve választottját és ezzel magára vonta édesanyja haragját. Az idős asszony elvakult dühében kinos botrányokat rendezett fia lakásán, iródjában, inzultálta menyét és a fiatal házaspár élete végül is tühretetlen lett Rouenban a gyűlölködő anyós bosszuhadjárata miatt.

A fiatalember végül is kénytelen volt édesanyja botrányos viselkedése miatt elhagyni kitűnő állását és valósággal elmenekült feleségével és két kis gyermekével Rouenből. Sikerült is eltűnniök anyja elől és Lille mellett egy kis faluban telepedtek le. Albert Mory ismét reaktiváltatta magát a katonaságnál és alhadnagy rangban szolgált a lillei hadtestnél.

Egy hónapon át a fiatal pár nyugodtan élt, mert Albert Mory anyja nem tudta megtalálni őket. Az idős asszony gyűlölete azonban nem enyhült és most ismét a fiatal pár után vetette magát. Egy hónapi utazgatás, keresés után sikerült is fia nyomára bukkannia és ez év július 28-án váratlanul megjelent fia lakásán. Fia ekkor már elutazott Lillebe,

ahol be kellett vonulnia a kaszárnyába. Felesége kis gyermekével a karján éppen el akarta hagyni lakását, amikor egy gyászruhába öltözött, lefátyolozott asszony lépett a lakásba. Amikor fölhajította fátyolát, a fiatalasszony megrettenve ismerte fel benne félelmetes anyósát.

A TRAGÉDIA

Az öreg asszony bezárta az ajtót, de a következő pillanatban felpattant a lakás egyik ablaka és a fiatalasszony kétségbeesett sikoltását hallották a szomszédok:

— Segítség!

Az első segélykiáltás után azonban Albert Mory felesége eltűnt az ablakból. Egy durva kéz hajánál fogva visszarántotta és az ablak becsukódott. Az egyik szomszéd azonban meghallotta a segélykiáltást, az ablakhoz rohant és látta, hogy az öreg asszony vad erővel menyé arcába sujt. A durva jelenet szemtanuja nem tudott behatolni a lakásba és ezért a csendőrségre roham, hogy segítséget hívjon.

Mire azonban a csendőrök megérkeztek, már késő volt. A gyűlölettől elvakult anyós toronragadta menyét és fojtogatni kezdte. A szerencsétlen fiatalasszony, aki karján tartotta néhány hónapos kisgyermekét, nem tudott védekezni és csakhamar elvesztette eszméletét. Amikor elterült a földön,

anyósa kötelet keresett és az ajtókilincsről felakasztotta a fia feleségét.

Mikor a csendőrök megérkeztek, az öregasszony már befejezte rettenetes munkáját. Amikor levágták a kötélről, a fiatalasszony még élt és gyengén elmosolyodott, amikor kislánya hangját meghallotta. Felelni azonban már nem tudott a gyermek hívó szavára és néhány perc múlva kisenvedett.

A falu lakossága meg akarta lincselni a bestiális anyóst, aki egykedvűen mondotta a csendőröknek: — Nem tettem semmi különöset, kérem, ne öljenek meg.

Ezt a megdöbbentő anyós-dramát tárgyalja most a roueni esküdtszék.

A »POETA LAUREATUS«, a korszorus költő Angliában ugyszólván hivatalos állás, amelyet rendszerint valamelyik reprezentatív költő tölt be. Ezidőszert John Masefield a »poeta laureatus«, akinek a legutóbbi napokban jelent meg »The Square Peg« című regénye, amelyben élesen állást foglal az Angliában divatos hajtóvadászatok és különösen a rókavadászok ellen. Masefield a sportnak ezt a nemét közönséges állatkinzásnak minősíti és a legélesebben elítéli.

BREZSÁN GYULA
URISZABÓ

NOVI SAD
Kr. Aleksandra 19.

Walter Margit
(Lipcse) és Dubay Pali (Bugac) jegyesei
(Egyéb külön értesítéssel)

Romantikus szerelem érkezett el jelentős fordulópontjához tegnap a bugaci pusztán, illetve az egyik lipcsei hentesárugyárban. A tegnapi napon dől el ugyanis véglegesen, hogy

Dubay Pali 20 éves bugaci parasztleány eljegyezte Walter Margitot, egy lipcsei gyáros leányát.

Ugy történt az eset, hogy a 17 esztendő, csinos Margitka, vagy akkor még Grete, a magyarországi idegenforgalom forgatagában Bugacra is eljutott a szüleivel pusztát nézni. Tetszett neki a pusztá nagyon, magyar parasztruhába öltözött és nagy komolyan ropta a csárdást a bugaci legényekkel.

Dubay Pali nyalka fiúnak ismerik a bugaci pusztán. Éppen huszesztendő volt a nyáron, természetesen résztvett a táncban s igen csak megforgatta a német kislányt. Beszélgettek-e, vagy sem, nem igen derült ki, de talán nem is fontos. A szívük bizonyára nagyot dobant egymásért, mert nemrégiben

levelet hozott a posta Lipcseből a bugaci pusztára.

Német kislány magyarul írott levele érkezett Dubay Palihoz, aki alig néhány szót értett meg belőle. A lipcsei kislány ugyanis szóról-szóra fordította magyarra a németül kigondolt levelet. Pali valamit mégis megérthetett belőle, mert nekigyűrűközt és ő meg magyarul kigondolt levelet fordított le németre. Akik olvasták, azt mondják, hogy szörnyűséges volt a levél,

senki más a világon meg nem értette volna, csak a nagyon szerelmes szív.

Már pedig a levelet ilyen sziv bontotta fel. A választ most már a szép Margitka szülei irták meg a Pali szüleinek. Az állott benne, hogy az egyetlen leányukat Palihoz adják feleségül, sőt

eladják a lipcsei gyárat és az egész család Bugacra költözik.

Dubay Pál ugyanis azt a szerény óhaját fejezte ki, hogy megszakadna a szíve a pusztá után abban a nagy Németországban, talán nem is tudna meglenni Bugac nélkül. A magyar pusztá szépségei ugylátszik a lipcsei Walter családban is mély nyomot hagytak, mert tegnap végérvényesen közölték Palival, hogy rövidesen Bugacra érkeznek, ahol már lassanként készülnek is a német kislány meg a magyar legény hetedhét országra szóló lakodalmára.

Babymira-krém eredményesen használható!

kiütések, sebek, karmolások, égési sebek, otvar, vörheny és minden más bőrbaj ellen úgy gyermekeknél mint felnőtteknél. Gyorsan szárítja az izzadást, valamint az izzadás okozta gyulladásokat és dörzsőéseket.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Egy doboz ára 10 din.

**Polgári Magyar Daloskör
otthonában**

**'Szerelme a ma-
gyarság dalaiban'**

**egyszer lesz, nov. 7-én
Utána reggelig tánc!**

**Nősül a halálsugarak
feltalálója**

Londonból jelentik: A világ leg-
gazdagabb operaénekesnője, Walska
Ganna, aki már négy férjétől vált el,
ötödször is férjhez megy. Új jegyese
Grindell-Matthews Harry, a halál-
sugarak feltalálója, aki számos rá-
diótechnikai szabadalmával nagy
vagyonot szerzett.

Walska Ganna lengyel születésű.
Kora ifjúsága óta az az egyetlen
becsvágyó tüzelte, hogy világhírű
énekesnő legyen. Ennek az álmának
valóráváltására eddig

egymillió dollárt költött.

Férjeinek kiválasztásában természe-
tesen ehhez mért körültekintéssel
kellett eljárnia. Négy eddigi férjé-
nek vagyona összesen 225 millió dol-
lárba becsülhető. Első férje egy gaz-
dag orosz báró volt. Amikor tőle el-
vált, egy még gazdagabb párisi ideg-
orvoshoz, Fraenkel Józsefhez ment
feleségül. Harmadik számú férje az
amerikai Smith Cochran Alexander
volt, akinek vagyona mintegy nyolc-

millió dollár. De a leggazdagabb ed-
digi férjei közül az utolsó: MacCor-
mick Harold volt, a világ legna-
gyobb mezőgazdasági gépgyárának
növe, aki Walska Ganna kedvéért
vált el előző feleségétől, Rockefeller
leányától. Nyolcesztendő házasság
után Walska Ganna otthagya Krö-
nus-férjét és Európába utazott. Mac-
Cormick benyújtotta a válási kereset-
et, 1931 óta Walska Ganna Páris-
ban él. Hangverseny-pályafutását
feladta. Egy évvel ezelőtt káprázta-
tos ékszerének legszebb darabjait

**1,300.000 dollárért eladta Haug-
witz-Reventlow grófnénak,**

aki leánykori nevén Hutton Barbara
és a világ leggazdagabb nője. Wal-
ska Ganna most negyvenháromeves.

**Szép rendőrnő és szerel-
mes rendőrszif halálos
drámája**

Varsóból jelentik: A varsói rendőr-
ség kötelékében nők is dolgoznak.
Egyelőre még nem lehet megállapítá-
ni, hogy ebben a foglalkozási ágban
beválnak-e, annyi azonban bizonyos,
hogy közülök többen határozottan esi-
nosak. Erre vall különben az a tragí-
kus eset is, amely az egyik varsói
mulatóhelyen játszódott le. Egy ren-
dőr szif szóváltásba keveredett egyik
kártyánőjével, majd

**előkapta revolverét és agyonlőtte
kolégáját.**

A rendőrszif ezután maga ellen for-
ditotta revolverét és súlyosan megse-
besítette magát. A megindult nyomó-
ság megállapította, hogy a rendőrszif
szerelmes volt a feltűnően szép ren-
dőrőnébe, szerelme azonban nem talált
viszonzásra és emiatt követte el vég-
zetes tetteit.

**Egyhónapi fogházra ítélték egy csók
miatt egy angol lányt**

**Az írországi erkölcsvédelmi törvény súlyos
következményei**

Dublinból jelentik: Egy írorszá-
gi tengerparti üdülőhelyen, Black-
rock-ben, in contumaciam egyhó-
napra fogházra ítélték egy angol
leányt, mert nyilvánosan megcsók-
olt egy fiatalembert. A leány sza-
badságát töltötte Írországra s
még a bírói tárgyalás előtt eluta-
zott onnan. Ezért hozták meg tá-
vollétében az ítéletet.

Az eset óriási feltűnést keltett
Írországra. Most alkalmaztak
ugyanis először egy törvényt, me-
lyet már hét évvel ezelőtt hoztak
s amelyet »De Valera-féle erkölcs-
rendészeti törvénynek« neveznek.

Annakidején a kormány a tör-
vényjavaslatot azzal indokolta,
hogy

**Írországra egy idő óta na-
gyon elszaporodtak a szemé-
remérsítő cselekmények.**

A törvény ezeknek a cselekmé-
nyeknek a büntetésére többféle
rendelkezést tartalmaz. Köztük
van a csóktilalom is, de a bírósá-
gok eddig nem alkalmazták. Az
írországi fiatalok körében most
nagy a nyugtalanság és az izgalom.
Különösen az ír leányok
nyugtalanok, mert nem szeretnék,
ha olyan sorsra jutnának, mint a

fiatal glasgowi leány, akit egy hó-
napra ítélték Blackrock-ben Nyug-
talanok, mert hiszen néhány csók
biztosan mindegyiknek van a ro-
vásán...

Az ír közönség csak most kezd
felfigyelni az erkölcsrendészeti
törvényre. Amolyan »sofort« tör-
vény volt ez, hirtelen tárgyalták
le a parlamentben, ugyszólván
semmi vita nem esett körülötte.
Az írországi szerelmes párok csak
most kezdenek rájönni arra, hogy
ez a törvény mennyire veszélyez-
teti a szerelmet és a romantikát.

**Egy ártatlan csók börtönbe
juttathatja az embert.**

A nők férfiak és a férjes asszo-
nyok is nyugtalanok, mert
hosszu meghurcoltatásban lehet
részük, ha nyilvános helyen, pél-
dául egy vasuti pályaudvaron vagy
hajóállomáson megcsókolják egy-
mást.

Annál nagyobb az izgalom, mert
a blackrocki bírói ítélet új nagy
erkölcsrendészeti kampány beve-
zetését jelenti. A rendőrség külön
utasítást kapott, hogy fokozott
figyelemmel vigyázzon a közer-
kölcösiségre.

Egy magyar afrikakutató halála

**Meghalt Kalmár Jenő, akiről a Kongó egyik
mellékfolyóját nevezték el**

Budapestről jelentik: Érdekes és
kalandos életű ember haláláról ér-
kezett hír Budapestre. Hosszu be-
tegeskedés után, a nyilvános szerep-
léstől régen visszavonulva, meghalt
Pozsonyban Kalmár Jenő, az Orient
Szönyegszövő üzem igazgatója, aki
mint kutató, tizennégy évet töltött
egykor Afrika őserdeiben.

A 64 éves öregúr, a híres Wiss-
mann-féle német Afrika-kutató ex-
pedíciónak volt annakidején tagja,
s nevével Európa minden kulturorszá-
gában ismertté tette azokkal a ku-
tatásokkal, amelyeket a Kongó vi-
déken végzett.

Kalmár Jenő szerény kereskedő-
családból származott, s Budapesten
végezte iskoláit. A titokzatos Afrika
iránt szenvedélyesen érdeklődő fia-
talembert később Bécsbe majd Né-
metországba ment és mialatt mint
tisztviselő és kereskedő kereste ke-
nyerét, állandóan Afrika irodalmát
tanulmányozta.

Lassan e kérdés egyik legavatot-
tabb ismerője lett, s így került ösz-
szekítettésbe a Kongó-vidékre in-
duló Wissmann-expedíció világhírű,
tudós vezetőivel. Az ambíciókkal
teli, rajongó magyar fiatalembert a
német expedíció magával vitte Af-
rikába és Kalmár Jenő nagyjelentő-
ségű felfedezésekkel hálálta meg,
hogy

**tagja lehetett a Kongó vad vi-
dékeit járó tudományos társa-
ságnak.**

Kalmár olyan jelentős kutatásokat
végzett, hogy a Kongó egyik mellék-
folyóját is róla nevezték el s nevez-
zik ma is »Kalmár«-nak.

Mint annyi más Ázsiát és Afrikát
járó tudós és utazó, Kalmár is meg-

csömörlött az európai civilizációtól
és kulturától és végképp Kelet sze-
relmese lett. Tizennégy évet töltött
Nyugat-Afrika őserdeiben, ahol rész-
ben geológiai, részben etnográfiai
kutatásokat végzett, de ugyanakkor
kutatni kezdte az álmok okozóját
is és e veszedelmes forróévi be-
tegség ellen felvette a harcot.

Aztán bejárta német Kelet-Afri-
kát és az akkor még teljesen vad és
a fehér ember előtt ismeretlen
Abessziniát is, míg közvetlenül a
háboru előtt visszatért Budapestre.

Innen vonult be az egyik honvéd-
gyalogezredhez, amellyel együtt ki-
került a frontra. Az afrikai orosz-
lánvadász itt is hallatlan bátorságá-
val terelte magára feljebbvalói fi-
gyelmét. Rövidesen főhadnagy, majd
soronkívül százados lett és érdemei
elismerésül megkapta a Vaskorona-
rendet. A harctéren többször meg-
sebesült, de ennek ellenére is csak
a háboru utolsó hónapjaiban került
vissza a frontról.

1921-ben aztán elköltözött Buda-
pestre: Pozsonyban telepedett le, s
miután egykori vagyona:

**a Kongó-Társaság papirjai tel-
jesen elértéktelenedtek,**

keleti szönyegszövőgyárat alapított.
Pozsonyi uriaszönyeggyárak tanfolya-
mot tartott a perzsaszönyegszövesi
titkairól, majd a lipótvári fegyinté-
zet rabjait oktatta a keleti szönyeg-
szövesre.

Kalmár Jenő egyébként végtele-
nül szerény ember volt, aki irtózott
a nyilvános szerepléstől. Tudomá-
nyos munkáin kívül, amelyek a Kon-
góval foglalkoztak, néhány geológiai
munkája és népszerű írása az afri-
kai oroszlánvadászatról, hirdetik ma

is izgalmasan érdekes tizennégy esz-
tendejét, amelyet a Kongó vidékén
és Nyugatafrika őserdeiben töltött.
Ezenkívül soha újságírónak nem
akart nyilatkozni, napilapokban, fo-
lyóiratokban cikket nem akart írni
— mint mondotta — ő már elvé-
gezte munkáját a háboru előtt...

Halála ugy tudományos körökben,
mint Pozsony társadalmi köreiben
osztatlan és mély részvételt keltett.
Az egykori budapesti kereskedőfiu-
ból lett Afrika-kutató holttestét Po-
zsonyban helyezik örök nyugovóra.

**Két művészi kiállítás
Noviszádon**

Noviszádon októberben két művé-
si kiállítás is megnyílt. Az egyik a
Lengyel-féle képszalon, amely tárla-
tát a Kralja Alekszandra ucca 9.
számu ház üzlethelyiségében nyitot-
ta meg, a másik pedig Kumrics
Alekszandar akadémiai festő kollek-
tív kiállítása, amely az emlétkötho-
emeleti termében van.

A Lengyel képszalon tárlatán szá-
mos jugoszláviai és külföldi festő-
művész képei kerülnek bemutatásra.
A tárlat megnyitása alkalmával már
részletesen ismertettük azt, azóta
azonban újabb képeket is küldtek a
tárlatra, amely keresztmetszetet adja
a mai festészetnek. A tárlaton igen
nagy művészi értéket képviselő fest-
ményeket mutatnak be és ezért ér-
tető, hogy a nagyközönség élénk ér-
deklődéssel viseltetik a tárlat iránt.

Kumrics Alekszandar művészeté-
ről is beszámoltunk már. Képiállí-
tásának sikere igazolja kivételes te-
hetségét, amely főleg a tengerparti
képeiben kerül kifejezésre. Napsu-
garas dalmáciai képei hűen varázsol-
ják elénk a kék Adriának és partvi-
dékének minden szépségét. Többi
képei azonban szintén az izmos te-
hetségű festőművészt igazolják.

A két kiállítás sikere Noviszád
műértő közönségének méltó elismeré-
se.

**4 kiló liszt, 5 kiló zsir:
60 napi fogház**

A noviszádi törvényszéken Makszi-
movics büntető bíró hármas tanácsa
szombaton délelőtt ítélkezett Petro-
vics Zsárkó, Vla Bosko és kiskoru
büntársuk P. A. titeli illetőségű 18
éves fiatalemberek bűnügyében, akik
betörték Blazsics Ivánhoz és onnan

**négy kiló lisztet, 5 kiló zsirt és
egyéb apró értéket elraboltak,
melyek körül a lisztet és a zsirt
eladták özvegy Salamon Malvina
élelmiszer kereskedőnek.**

A bíróság kihallgatott több tanut és
vallomásaik, valamint a védő hatá-
sos beszédének alapján beigazoltak
vette, hogy özvegy Salamonné nem
volt tudatában az áru vásárlásánál,
hogy az lopott és így

felmentette.

P. A. kiskorut bizonyítékok hiányá-
ban szintén felmentette a bíróság,
míg a másik két vádlottat bűnösnek
mondotta ki és egyenként 30 napi
fogházra ítélte. Az ítéletben ugy az
ügyész, mint a vádlottak megnyu-
godtak.

AZ MÁR MÁS

Ur: Hány éves vagy fiacská?
Lajoska: A mama azt mondta,
hogy hat leszek, pedig nem igaz,
mert csak öt multam.

HIREK

— A REGGELI UJSÁG holnap, november 2-án, Halottak napján a rendes időben jelenik meg.

— Vészi József megvált a Pester Lloydtól. Budapestről jelentik: Vészi József, a Pester Lloyd főszerkesztője hétfőn megvált a Pester Lloydtól, amelynek évtizedeken át állott az élén. Utóda Ottlik György lesz.

— Betiltott csehszlovákiai lap. Beregszászról jelentik: A szlovenszkói egyesült keresztényszocialista és magyar nemzeti párti párt beregszászi hivatalos helyi lapját, a »Kárpátaljai Magyar Gazdát« az ungvári országos hivatal egy hónapra betiltotta.

— A Kék Duna — izlandi nyelven. Bécsben izlandi énekesek szerepelnek novemberben. Az izlandi énekkar bemutatja Strauss Kék Dunáját is — izlandi nyelven.

— Kurucz János filmzenét ír Hollywoodban. Kurucz János, az Amerikában élő kitűnő magyar zeneszerző írja nekünk: »New-yorkból Kaliforniába utazom, hol egy angol komponistával filmmuzsikát írok. Az angol szerző a jazz zenét, én pedig a szerelmes dalokat, amelyekhez, szerénytelenség nélkül mondhatom, jól értek. Hatnyolc hétig maradtam itt és mindnyájunk kedves Pipi barátjával, Lányi Dezsővel lakom. Lányi Pipi egy kis házikót bérelt ki számunkra, ahol háztartást vezetünk majd, gulyással, paprikácsoskával. Innen Sanfranciskóba utazunk. Itt én koncerteket adok, Lányi Pipi pedig kiállítás rendez. Decemberben bucsuzom Amerikától. Newyorkban és Csikágóban lesznek bucsuhangversenyeim, ezután hajóra szállok és utazom vissza Magyarországra.«

Változatlanok a kenderárak. — Az odzsai kenderiac öt vagon forgamat bonyolított le változatlan árral. Parasztkender I-a 6.25—6.75, II-a 5.25—5.75, gerebenezett kender I-a 8—8.50, II-a 7—7.50, középfinom 6.75—7.25, parasztikóe 3—3.25, gerebenezett kőe I-a 5.25—5.75, II-a 4.25—4.75, ötös tiló kender 10—10.50, szakáll kender 8.25—8.75, hatos tiló kender 11—11.50, hatos szakállkender 9.25—10, zöldkender 5.50—6, zöldkőe 3.75—4.25, tiló kőe 6.75—7.

— Örültségi rohamában meggyilkolta feleségét és utána felakasztotta magát egy Varazsdin környéki gazda. A Varazsdin közelében levő Murtyák községben Orgos Petar 50 éves gazda örültségi rohamában összekaszabolta 49 éves feleségét Ankát, utána pedig felakasztotta magát. Orgos husz éves korában Amerikába vándorolt, ahol tíz esztendő alatt annyit takarított meg, hogy egy társával közösen hajót vásároltak. Ezzel a kis hajóval Ausztrália felé hajóztak szerencsét próbálni, utközben azonban viharba kerültek és az egy pusztán szigetre dobták őket. A sziget partján különböző értékes holmikat találtak, amelyeket a tenger hullámai az elsüllyedt hajókról odasodortak. Ezeket a dolgokat eladták és a kapott pénzből Orgos Ausztráliában farmot vásárolt magának. Nyolc évvel ezelőtt hazatért feleségével együtt és Murtyákon telepedett le. Az utóbbi időben az elmebaj tünetei jelentkeztek rajta és felesége egy intézetbe akarta elhelyezni, mielőtt azonban erre sor kerülhetett volna, Orgos meggyilkolta az asszonyt és utána magával is végzett.

A meghámozott sziv

Szenzációs szivoperációt végzett Milánóban egy 36 esztendőes sebész-tanár, Defrise Aldo. A beteg, akinek ez az operáció életét mentette meg, egy 50 esztendőes tisztviselő volt, évek óta szivburok-betegségben szenvedett, ami a szívet körülvevő bőr megkeményedéséhez és összehúzódásához vezetett, annyira, hogy a szívet ez az egyre szűkebbre való átkarolás mindjobban összeszorította. A beteg borzasztó lélegzési nehézségekkel küzdött, már beszélni is alig tudott és vegetálva nézett a kikerülhetetlen kínos közeli vég elé.

A betegség reménytelenségét látva az egész sereg komplikált és sikeres műtét révén híressé vált fiatal milánói orvos, Defrise Aldo professzor, példátlanul merész operációra szánta el magát. A mély narkózisba ejtett beteg mellét két borda közt felnyitotta, kivette a szabályszerűen verő szívet és félórát tartó munkával, mialatt a meleg, lüktető izmot szakadatlanul kezében tartotta, körülhámozta. Miután a szívet teljesen megszabadította a megkeményedett, halálosan ölelő bőrtől, újra visszahelyezte s bevarrta a beteg mély sebéit. Az egész műtét egy óra husz percig tartott.

A beavatkozás sikere csodálatos volt. A beteg mindjárt az altatásból való felébredése után úgy érezte magát, mintha lidérenyomástól szabadult volna meg, szabadon tudott lélegezni, beszélni és már tizennégy nap után teljesen gyógyultan, boldogan hagyta el a szanatóriumot. A meghámozott sziv olyan teljesen gyógyultnak mutatkozik, hogy a csodálatos műtéttel megmentett hivatalnok, aki már évek óta munkaképtelen volt, a napokban újra vissza-térhetett hivatalához.

— Csantaviri hírek. A pénzügy-örök nagyarányu razziaát tartották a csempészek körében és jelentékeny mennyiségű szüzdohányt lefoglaltak. — A tennisklub a községtől tennispálya céljára kapott telek kihasználására pályáépítő bizottságot szervezett, melynek tagjai Figura József malomtulajdonos, Varga József gépészmérnök és dr. Tauber Gyula orvos. A bizottság megtette a pálya építéséhez szükséges előkészületeket. — A dohánytermelő egyesület legutóbbi választmányi ülésén hozott határozat értelmében, hogy a dohánylevelek számlálásához szakemberként Liscevic Antalt küldik ki s amelyről értesítették a községi előjáróságot, miután az magáévá tette az ügyet, a dohánytermelőket Liscevic és helyettese Bábits Szevén fogja képviselni nemcsak az átszámlálásnál, hanem a dohánytermelők egyesületénél is. — A zseniki vendéglőben lejátszódtott véres legényháboruban súlyosan megsebesült Csetvei Mihályon a szubotici köz-kórházban műtétet hajtottak rajta végre, így állapota javul és nemsokára visszatérhet Csantavirre.

— BOGOJEVÓI HIREK. Rohasek Veronka kötesztendő kisleány, amíg anyja a konyhában foglalatokodott, ivott a lugköldattal teit eszézből. Súlyos belső égési sebeket szenvedett. — A bogojevó-szelői vasúthomáson Pástiné Szigeti Lujza kisleányával a kárján leszállt a vonatról. Közben a vonat elindult és az asszonyt csak az utolsó pillanatban rántotta el a vonat kerekéi elől Hecksó Tamás gyógyszerész. A vizsgálat megindult, mert a vonatvezető állítólag jelzés nélkül indította meg a vonatot. — A közlekedési miniszter a Bogojevó—Bogojevó Szelo—Erdut vonalszakaszra dr. Baumgarten Antalt vasúti orrossá nevezte ki.

— VRBASZI HIREK. A kötelező testnevelés bevezetésével kapcsolatban a sztárvbaszi 11—20 éves ifjak november 2., 3. és 4-én tartoznak orvos vizsgálatra megjelenni a községházán. — Heib Erzsébet, Heib Károly novivbaszi tanító leánya a beográdi egyetem nyelvészeti szakán, tanárnői oklevelet nyert. — A bogojevói Gyöngyösbokréta, november 13-án este vendégszerepel Bieber József vasúti vendéglőjében. — A novivbaszi Protestáns Nőegylet november 1-én este 7 órakor kezd meg téli összejöveteleit az evangélikus egyházközség irodájában. A hétfő esti összejövetelek programját felolvasások és kézimunka tölti ki. —

A novivbaszi származásu dr. Schmidt Henrik szegedi egyetemi tanár most ünnepelte születésének 60. évfordulóját. — Ludvig Tegeler, a tannenhübeli „délkelet-európai missziósház” misszionáriusa november 3-án este fél 8 órakor előadást tart a novivbaszi evangélikus templomban. — November 5-én a moziban orvos felvilágosító filmeket vetítenek. Az előadás belépődíjmentes. — A német magán polgári iskola igazgatója a megnövekedett tanulólétszámra való tekintettel a fiúosztályok elhelyezésére iskolaépület felépítését kénytelen szorgalmazni. Felhívást bocsátott ki a jugoszláviai németiséghez az építkezéshez szükséges 600.000 dinár előteremtésére.

— Egy angol igazgató hét hetenként csak egyszer akarja a leányokat moziba engedni. A hastingsi felsőbb leányiskola igazgatója körlevelet intézett növendékeinek a szüleikhez, amelyben felhívja őket, hogy gyermekeiket lehetőleg korán küldjék aludni. Az igazgató szerint nem szabad a leányokat hét közben moziba küldeni, a mozit mindig a hét végére kell hagyni. Az igazgató a körlevéllel kapcsolatban elmondotta, hogy a leányoknak az iskolában gyakran majd leragad a szemük az álomságtól, neki pedig, sajnos, nem állnak ágyak rendelkezésére, ahol a leányok kialszhatnak magukat. Ezért kellett megkérnie a szülőket: gondoskodjanak arról, hogy gyermekeik kipihenten kerüljenek az iskolába.

— Kétszáztizennyolc mérnök ügyel arra, hogy rádiók tökéletes legyen. Orion vezérképviselő Noviszád, Gelb, Kr. Petra II. 23.

— Kisérteties autózás két halottal. Amerikában, Rorth Arlington falu közelében feltűnt a rendőröknek egy autó, amely órákon át egy helyben vesztegelt. Az autó volánjára borulva mélyen aludt egy fiatalember, mint utóbb kiderült Paul Dwyer, egy mainei farmer. Az autó hátsó ülésén két hulla hevert. Littlefeld orvos és felesége holttestei. A legény, akit alig birtak felrzni álmából, a rendőrségen elmondta, hogy hosszabb idő óta intim viszonyt tartott fenn egy falujabeli leánnyal s amikor a leány anyai örököknek nézett elébe, az orvossal tiltott műtétet akart rajta végrehajtatni. Az öreg orvos erre azonban nem volt hajlandó és lelkeré beszélt a legénynek, hogy vegye feleségül a leányt. Az orvos felesége ugyan csak ilyen értelemben beszélt. Az

orvos még meg is fenyegette Dwyert, hogyha nem tesz eleget kötelességének, fel fogja jelenteni. A legény azonban már hallani sem akart a házasságról, s mivel félt, hogy az orvos valóra váltja fenyegetését, az orvost és feleségét megölte. A gyilkosság után a holttesteket autójára tette és napokig kóborolt kocsiával az országúton, hogy valami eldugott helyen a hulláktól megszabaduljon. De sehol sem talált megfelelő helyet. Közben egy pillanatra sem merete elhagyni az autót és három nap, három éjszaka folyton autóban ült. Végre annyira erőt vett rajta a fáradtság, hogy elaludt. A gyilkos farmert beismerő vallomása után letartóztatták.

— 6367 macskát és 2670 kutyát irtottak ki Isztambulban. Isztambulból jelentik: A községi statisztikai hivatal ez évi kimutatásában felsorolja, hogy június, július és augusztus hónapokban 6367 macskát és 2670 kutyát pusztítottak el Isztambulban hatósági segédlettel. A hivatalos jelentés hozzátéveszi, hogy erre nemcsak az adott okot, hogy a macskák és kutyák nagyon elszaporodtak és valóságos csapást jelentenek, hanem főleg a közegészségügyi hivatalnak az a megállapítása, hogy a tavalyi tifuszjárványt Isztambulban ezek a háziállatok terjesztették.

— A hűséges postás. Peldát szolgáltatott a világ postakihordóinak egy párisi levélkézbesítő, akit Herlean Gastonnak hívnak. 24 év óta hordja a leveleket a derék ember; ludaltapa van és egyre nehezebben tudta csak elvégezni szolgálatát. A bajon úgy segített, hogy egyáltalán nem mászott fel a bérházak felső emeleteire, hanem az odacimzett leveleket hosszú esztendőkon át egyszerűen elégette. A sok panasz miatt a posta-igazgatóság vizsgálatot indított s ennek következményeképpen a „hűséges postást” tízévi súlyos börtönre ítélték.

— Tehén a padláson. Pass Grant oregoni farmer a napokban ámulatlan vette észre hogy egyetlen tehene nyomtalanul eltűnt az istállóból, holott az jól be volt zárva és tolvajoknak semmi nyomuk nem volt. A rejtély elemé sokáig maradt megoldatlan. A szomorú farmer felment a padlásra, hogy egy ujonnan vásárlandó állatt számára előkészítse az enni-valót. Ott találta eltűnt tehénét, amint jóizüen ropogtatta a szénát. A tehén teljesen érthetetlen módon felmászott a padlásra vezető meredek, lépcsőkön, de lejönni már nem tudott. Így hát ottmaradt és betegre ette magát.

— Gyógymasszázszt adott áldozatának a betörő, aztán kirabolta. Cronin János walthami (Massachusetts állam) lakos betegszobájába álarcos betörő toppant be éjfél tájban. »Ne csapj larmát, mert szivbajos vagyok és a legcsekélyebb izgalom is megölnéhet!« — suttogetta a beteg. »Szegény ördög hadd adjak neked legalább egy szivmasszázszt« — felelte résztvevő hangon a betörő és gyakorlott ujjakkal megdörzsölte a beteg szive tájékát. Távozóban odavetőleg megkérdezte a betörő: »Nos és hol tartod a pénzed?« Amidőn megkapta a választ, magával vitte betegre utolsó fillérét is. A rendőrség Cronin leírása alapján letartóztatta Ulrich Róbert huszonöt éves rovottmultu egyént. A károsult a vádlott védelmére előadta, hogy még soha nem kapott olyan kitűnő szivmasszázszt, mint a betörőtől.

SPORT

A Vojvodina ötgólos győzelmet aratott a Rádnicski felett

Vojvodina-Rádnicski 7:2 (5:0)

A két csapat bajnoki találkozója meglepő eredményt hozott, mert ilyen nagyarányú Rádnicski-vereségre senkisé számított. A mérkőzés Vojvodina fölényrel indul, s már az első pillanatban kitűnik, hogy a bajnokcsapat igen jó formában van. Ezzel szemben a Rádnicski mintha elvesztette volna legnagyobb erényét a küzdőképességet és a lelkesedést. A csapatot némileg lehangolta Hacker öngólja, ez juttatja vezetéshez a Vojvodinát. A második gólt Welker fejele a 29. percben szép támadásból. Tíz percet rá a Vojvodina támad, a munkások kapusa kiejti az aránylag könnyen védhető labdát, Bekics részen áll, s megszerzi a Vojvodina harmadik gólját. A negyedik Vojvodina gólt Pintér szerzi kornerből, az ötödiket Welker kapuelőtti kavardásból.

Szünet után is folytatódik a Vojvodina fölénye, s Bekics féltucatra

emelte a bajnokcsapat góljainak számát. A Rádnicski most kissé felnyomul, Mandics és Rajkovics szépít a helyzeten egy-egy góllal, de végül Bekics megszerzi a Vojvodina hetedik gólját.

A második félidő 35. percében majdnem botrány tör ki. A közönség és a játékosok elégedetlenek Zsivanovics intézkedéseivel. A játékosok idegesekké válnak, Majtány összekakaszkodik az egyik Rádnicski játékoskal, mire a közönség beront a pályára, a rendőrség csak nagynehezen tudja helyreállítani a viszonylagos rendet.

Előmérkőzést a Vojvodina B csapata játszott az Isztrával. Győzött a Vojvodina 2:1 (2:1) arányban.

Másodosztályú bajnoki eredmények Noviszádon: Textil-NFK 2:2 (0:2), Karagyorgye-Rapid 2:1 (1:1), Szlavia-ZsSK 4:1 (3:0).

Julius 3-án; Jugoszlávia-Magyarország Beogradban

Kika Popovics, a JNSz nemzeti főtitkára és ideiglenes szövetségi kapitánya közölte a sajtóval a jugoszláv válogatott nagyszabású jövőévi műsorát, amelynek már lekövetített mérkőzései a következők:

Április 3: Jugoszlávia-Lengyelország világbajnoki selejtező, alighanem Zagrebban.

Május 8: Románia-Jugoszlávia Bukarestben a Károly király-serlegért, ugyanakkor valamelyik jugoszláv városban a B) csapatok mérkőzése.

Julius 3: Jugoszlávia-Magyarország Beogradban, ugyanakkor Budapestben a B) csapatok mérkőzése.

Augusztus 27: Jugoszlávia-Cseh-

szlovákia Beogradban a Benes-serlegért.

Szeptember 6: Jugoszlávia-Románia a Benes-serlegért Beogradban.

Szeptember 25: Lengyelország-Jugoszlávia a Petár király-serlegért Varsóban.

Abban az esetben, ha Jugoszlávia nem vehet részt a párisi világbajnokságon, a válogatott csapat valószínűleg Belgium, Hollandia és Németország csapatával is mérkőzik és szó van az Ausztria elleni mérkőzésről is, bár az osztrákok eddig még nem tudtak rá terminust találni. A B) csapat számára pedig az említettek kivül még kilátásban van egy-egy mérkőzés Görögország és Bulgária ellen.

"A Ferencváros a kontinens legjobb csapata"

A Ferencváros római bravurja az egész világon élénk visszhangot keltett s a jugoszláv sajtó is kimerítően méltatta a zöld-fehérek szép teljesítményét. Beogradban mindig nagyon népszerű volt a Ferencváros s éppen ezért a »Vreme« tegnap számában leközi Vaccaro tábornoknak, az olasz szövetség elnökének nyilatkozatát, amelyből az alábbi részeket vesszük át:

— A Ferencváros, mint érettebb és jobb csapat, megérdemelte a legértékesebb sport-vándordíjat. Az olasz és magyar futball versengésében most jobb taktikájával és tech-

nikájával a magyar futball van hátrányos fölényben. A Ferencváros joggal viseli a kontinens legjobb csapatának címét s tudásban egyvonalon áll a legkitűnőbb angol proficsapatokkal. Sőt a magyarok kiegyensúlyozott játéka különb még annál is, amit ezek az angol profiegyüttesek a szezon kellő közepén nyújtani tudnak.

A nyilatkozathoz a »Vreme« hozzáfűzi, hogy ilyen őszinte és nyílt dicséretet már rég nem kapott egyetlen középeurópai egyesület sem.

A palánkai Szloga lehangosította a Gragyanszkit

SZLOGA-GRAGYANSZKI 5:0 (4:0) I. oszt. bajnoki, bíró: Mladenovic

Szépszámu közönség előtt, ideális futballidőben játszott a bajnoki mérkőzést a két csapat Palánkán. A Szloga, amely a bajnoki évad elején bevonulásokkal és sérülésekkel megüszelt csapatával nehezen boldogult, most végre magára talált és igenszép játékkal, abszolút fölényrel játszott.

Már az első félidőben kitűnt, hogy a mai találkozó két pontját csak a Szloga nyerheti. A palánkai együttes

szébbnél-szebb támadásokat vezet, s az első félidőt négygólos előnnyel zárja. Szünet után sem csökkent a Szloga fölénye, de mintha megelégtelt volna a győzelemarányát, az ötödik gól után nem nagyon erőltették a dolgot.

Góllövők: Wortner (2), Kern, Laczkó és Schmidt. Mladenovic jól bírászkodott.

Az OSC döntetlenül játszott Szentán

OSC-JUGOSZLOVÉN 2:2 (1:0) — I. OSZT. BAJNOKI, BÍRÓ: VELISZÁVLYEVICS

Rendkívül erősíramu, szép mérkőzést játszott a két csapat. A Jugoszlóvén a kezdeményező a játék elején, mégis az OSC éri el az első gólt, a 19. percben Miskolczi, a Jugoszlóvén kapusa kiejti a labdát, s Poosz megszerzi a vezetést Odzsacinak. A Jugoszlóvén fölényének jegyében folytatódik a játék, de újabb gól a félidő végéig nem esik.

Szünet után az OSC támad. Mészáros lefut, s 20 méterről pompás gólt ragaszt a szentai kapuba. Most

lábrakap a Jugoszlóvén, egymásután vezet a támadásokat, de az odszaci védelem szilárdan állja a sarat. A 32. percben Sbadijer óriási leszállásból gólt ér el, s a bíró általános csodálkozásra megadja. Büntetőből egyenlít a Jugoszlóvén a 43. percben. Az OSC-ből Mészáros I. és Poosz, a Jugoszlóvénből Drlyacsin tűnt ki. Veliszávlyevics jól kezdett, de a második félidő közepétől teljesen összezavarodott és nagyon sok hibát ejtett.

Becsén nehezen győzött a Gragyanszki

Gragyanszki-Dulcis 1:0 (0:0)

I. oszt. bajnoki, bíró: Sibalic.

Egyenrangú ellenfelek hatalmas íramu küzdelmét hozta a két csapat találkozója. A mérkőzés megérdemelte a különleges érdeklődést, mert a két csapat lelkesen, szépen küzdött. A Dulcis volt a technikásabb csapat, a Gragyanszki a lelkesebb. A támadásokat a Dulcis kezdi, de a Gragyanszki rövidesen fölénybe jut, de gól egyik oldalon sem esik.

A második félidőt Dulcis-támadások vezetik be, de a Gragyanszki hamarosan újból fölénybe kerül. Nagyjában azonban változatos a játék képe, mind a két kapu többször veszélybe kerül. A mérkőzés egyetlen gólja a 32. percben esik. Nagy kavardás a vrbászi kapu előtt, s a labda ide-oda cikázik, végül is Károlyi a gólba juttatja.

Szubotícán:

SPORT-ZRINYSZKI 2:2
SzAND-SzMTC 3:1

Kiesési derbi volt tegnap délután a szubotícai városligeti pályán. A Sport fiatal csatársora nagyon szép támadásokat vezetett a Zrinyszki kapuja ellen, de a támadás sokkal több volt, mint a gól. Így a kiesés kérdése nem tisztázódott, mert a mérkőzés 2:2 (1:1) arányban döntetlenül végződött.

A Bácska pályán a SzAND 3:1 (1:1) arányban győzött az SzMTC felett. A mérkőzés meglehetősen durva volt, s a durvaságban főként az SzMTC játékosai »jeleskedtek«. A SzAND mindezek ellenére megérdemelten győzött, mert jobb volt ellenfelénél.

Indián egy góllal kikapott a Makkabi. Indián tegnap a Makkabi játszott elsőosztályú bajnoki mérkőzést a vasutasokkal. Változatos küzdelem után győztek a meglehetősen tartalékoltt indiaiak 2:1 (1:1) arányban.

Kulán győzött a szombori Sport. Kulán a Sport játszott az ISK csapatával. A Sport megérdemelten győzött 2:0 (1:0) arányban.

Vrbászon nem jelent meg a Sziváci SC, s így az eredetileg 1:0 arányban álló mérkőzést valószínűleg 3:0 arányban igazolják a vrbászi Gragyanszki javára.

Ligamérkőzések: BSK-Konkordia 6:1 (6:1), Jedinstvo-Szlavia 1:0 (1:0), Gragyanszki-Jugoszlávia 3:2 (3:1), HASK-Hajduk 6:1 (2:1), Lyublyana-BASZK 2:0 (0:0).

Magyarországi profiliga mérkőzések: Ferencváros-Bocskai 3:2 (1:1), Hungária-Szeged 4:1 (3:0), Győri ETO-Budafok 2:0 (1:0), Elektromos-Budai 11 1:1 (0:1), Kispest-Törökves 3:2 (1:1).

Noviszádon győztek a Bevándoroltak a tegnapi barátságos mérkőzésen. Az eredmény meglehetősen nagyarányú volt 6:2 (2:2).

A BORAC VEZET A PETROVGRÁDI BAJNOKI LISTÁN

Borac-Vojvodina 4:0 (2:0),
Schwaebische-Obilics 5:4 (4:2)

Vasárnap derbimérkőzést játszottak Petrovgradon. A Borac mérkőzött a Vojvodinával, s a küzdelemből a Borac került ki győztesen 4:0 (2:0) arányú hatalmas gólaránnyal. Az eredmény nem fejezi ki hiven az erőviszonyokat, mert a Vojvodina nagyon sokat támadott, de gólt nem tudott elérni, s a szerencse is elkerülte. Győzelmével a Borac került a petrovgrádi elsőosztályú bajnoki lista élére.

A Schwäbische az Obilicssal mérkőzött. Erős, izgalmas küzdelem után győzött a Schwäbische 5:4 (4:2) arányban.

URANIA KINO Előadások: köznapokon 5, 7:15 és 9:15 órákor
vasárnap 3, 5, 7:15 és 9:15

Ma 3, 5, 7 és 9:15 órákor **ünnepélyes bemutatója** a rendkívül érdekesítő

Csempész

(Die letzte Fahrt der Santa Margareta)

című filmnek, amelyben a zene, tóné és humor is szóhoz jut

Főszereplők: **Marla Sazarina, Hilde Hildebrand, Else Elster**

Németország vezet a jugoszláv külkereskedelmi statisztikában

Az 1937. év első kilenc hónapjában Jugoszlávia külkereskedelmének kiviteli részében az első helyet Németország foglalta el. Az alábbi kimutatás szerint Jugoszláviából a következő álmok vásárolták a legtöbb árut:

	mennyiség tonnában	érték dinárban	%
Németország	694.819	949.512.645	20,86
Ausztria	302.093	631.819.442	13,88
Olaszország	500.854	422.500.465	9,28
Csehszlovákia	227.084	384.518.346	8,45
Belgium	126.055	334.661.040	7,35
Anglia	207.727	324.958.689	7,14
Franciaország	177.200	322.309.354	7,08
U. S. A.	42.896	226.546.608	4,98
Magyarország	338.192	180.561.138	3,97
Görögország	76.839	128.453.436	2,82
Románia	a 18. helyet foglalta el	63.770 tonnával	28.055.725 dinár értékkel,
vagyis a jugoszláv kivitelnek csak 0,62			

százaléka esik reá, Törökország a 25. helyen van 11.929 tonnával 11.223.254 dinár értékben az összkivitel 0,25 százalékával.

A jugoszláviai bevétel tekintetében szintén első helyen van Németország. A beviteli statisztika első helyein a következő államok vannak:

	mennyiség tonnában	érték dinárban	%
Németország	262.873	1.234.284.940	32,63
Csehszlovákia	91.737	415.778.186	10,99
Ausztria	61.424	377.367.634	9,98
Olaszország	37.760	325.157.242	8,60
Anglia	43.320	301.076.598	7,96
U. S. A.	25.688	216.445.300	5,72
Magyarország	37.998	97.433.270	2,58
Brit India	8.282	93.577.351	2,47
Románia	104.242	79.618.222	2,10
Belgium	10.533	65.408.658	1,73

Aktív a magyar államháztartás

A népszövetségi főbiztos jelentése

Budapestről jelentik: Taylor, a Népszövetség magyarországi megbízottja elkészítette jelentését Magyarország pénzügyi helyzetéről az idei év harmadik negyedében. A jelentés többek között hangoztatja, hogy Magyarország hitelezői között a külföldi adósságszolgálat rendezése tárgyában határozott haladás mutatkozik. A létrejött meg egyezések többletkiadást jelentenek, egyszerűsítékek azonban egy végtelenül bonyolulttá vált kérdést és általában javulást eredményeznek a hitelezők szempontjából.

Magyarország kiviteli többlete a januártól szeptemberig terjedő időközben nagyobb volt, mint bármikor ebben az időszakban.

Megemlíti a jelentés, hogy az év folyamán az adóhátralékok augusztus végéig 13,5 millió pengővel 281,5 millió pengőre csökkentek.

Egyébként a magyar államháztartás továbbra is javuló irányzatot mutat.

Az állami közigazgatás bevételei szeptemberben 72,7, a kiadások pedig 61,8 millió pengőt tettek ki, az aktívum tehát 10,9 millió pengő.

Az állami üzemek bevételei 38,7, a kiadások 36,4 millió pengőre rugtak.

A villanszerelők féláron utazhatnak a zagrebi kongresszusra. A közlekedési miniszter a november 6-8 között Zagrebban megtartandó villanszerelők és elektrotechnikai kongresszus alkalmával engedélyt adott, hogy a villamossági iparosok az ország egész területéről féláru jeggyel utazhatnak Zagrebbe. A résztvevők az elindulási állomáson váltott igazolvánnyal és egész jeggyel ingyen utazhatnak vissza Zagrebból az elutazási helyre.

Kukoricát vesz a katonaság. A sztáribecsei katonai ügyosztály értesítése szerint a tiszai hadosztály Noviszádon székelt éllemelési raktára a morzsolt kukoricát közvetlen a termelőktől vásárolja. Az egészséges száraz tengeriért Petrovaradinra szállítva 85 dinárt fizetnek 100 kilónként.

Kovács Magda

mozdulatművészeti tanfolyama

NOVI SAD

Kr. Petra II (volt Jevrejska) u. 211.

Ritmikus és testképző tornaakadémia

|||||

Higiénikus fogytorna

|||||

Esztétikus mozgástechnika

|||||

Speciális gyerekképzés

Érdeklődni lehet a fenti cím alatt

Uj beiratkozásokat el-

logadok nov. 1-től

Tűzijáték!

Minden ünnepségre
már 750.- dinártól

Ágyucskák, raketták,

a régmúlt tarackok helyett

Teljesen veszélytelenek

Parafin fáklyák,

fáklyasmenetekhez

Kérje a mi ingyen képes árjegyzékünket

„PIRA” D. D.
ZAGREB, BRANIMIROVA 37

Tisztító-gép
„WESTAFALIA”
50 liter óránkénti teljesítményel,
csengővel, tányérbetéttel és köz-
ponti olajozással, ab Somboraktól

1. Részletfizetésre D. 770.-
2. Kézpénz ellenében 6%
engedmény

Szeles Sándor, Sombor
Laze Kostića 2. Képviseletet keresek

A megmentett lélek

Regény

Írta: FERTSEK FERENC

© 12 ©

Copyright by Reggeli Ujság and Publicitas Press Service. — Utányomás tilos

Ez a toronyszoba magasabban fekvő sarokszoba volt csupán, amelybe három vagy négy lépcső vezetett. Az urnó műteremnek használta ezt a kerek, csupa-ablak helyiséget.

Arrafelé nyomultak hát és csakugyan, mindjobban lehetett hallani Jelena Andrejwna eszelős, kétségbeesett sikoltozását:

— Andrej! Jaj Andrej, Andrej, segits! Ne bántsatok, jaj! Segítség! Nem adom! A gyermekem.. Jaj a gyermekem!

Már akkor a földön feküdt a kis Mischa szétzuzott fejjel. Két orosz meg az asszonnal dulakodott, akin jóformán semmi ruha nem volt már.

Mihály kétkézre kapta az orosz puskát, aztán a boldogabbik végével, mint a cséphadaró, püfölte a gazokat. Sajnálta a golyót tőlük.

Aki látta, megijedhetett volna tőle. Maga volt a bosszuállás anygala.

Arra eszmélt, hogy szelíden lefogják a karját.

— Öleg mán Mihály, ne strapáld magad, szen nézzed...

Akkor már pogácsává zuzva hevert a két muszka a lába előtt. Mihály nehezen tért magához.

— Borzasztó, — fujtatott a súlyos testi-lelki kimerültségtől elgyötört. — Ezt tudták megtenni az Isten nélkül való gazemberek...

Lehajolt a földön fekvő ájult asszonyhoz. A karjába vette és körülnézett, most hová vigye? Vér és vér mindenütt...

A cselédszobába fektette az urnót, a szakácsné ágyába. A Márfa ágyába, akiről nemsokára kint, hogy ő is életben maradt, csak az ijedelemtől ájult el.

Mihályra most nem lehetett számitani, Mihály az asszonnal foglalkozott, fráter Csupaki rendelkezett helyette.

A kastélyban szerte vandál pusztítás nyoma. Legjobban az ebédlőt forgatták fel, meg Turzansky szobáját, ahol ugylátszik, pénzt kerestek, de nem találtak.

Hatalmas tükrök bezuzva éktenkedtek a falon. Felbontatlan és félig üres butéliák, kristálypoharak, csészék és tányérok cserepei a földön valami borzalmas tor képét mutatták.

A felfordított vacsorázóasztal ételmaradványai vérral keveredten apró tócsákban ragacsoskodtak szerte a padlón.

Valaki Turzansky féltett agancsgyűjteményét verte le, bizonyára puskatussal.

Ágyakat dobáltak szét — még

bele is hasítottak a párnába, hogy jó munkát végezzenek —, pedig hiszen nem volt azokban pehely-nél egyéb, amely még most is apró pihékben kavargott és tollkődbe burkolta a szobát.

A Turzansky szobáját kivéve, ahol pénzt sejtettek, semmi rendszer sem volt a dulásban.

Ugy látszott, mintha pusztán csak magáért a pusztításért, a rombolás kedvéért, valamilyen alvilági passzióból történt volna mindaz, ami történt.

Néhányan a sirástól fuldokló, remegő szakácsnét vallatták. De még Csupaki sem boldogult vele. Egyelőre csak összefüggés és értelem nélkül való szavak buggyanak a száján. Mihály és Csupaki tőlük telhetőleg megnyugtatták, aztán lefektették, amíg magához tér a szörnyű ijedelemből. Tőle, hát egyelőre nem tudtak meg semmit.

Maguktól igyekeztek rekonstruálni a történeteket. Ugy lehetett, hogy a gazemberek először is az istállóra törtek. A vengereket, Mihályt és Jóskát akarták bizonyára elnémitani, hogy könnyebben dolgozhassanak. Aztán a kastély ellen vonultak. Márfa, aki észrevehette, mi készül, mint aféle ijedős asszonyszemély, bizonyára rögtön elájult. A gyermekek a Fräuleinnal már akkor visszavonulhattak. Turzanskykat pedig oly hirtelen leruhették meg — valószínűleg a konyhán és a csarnokon keresztül —, hogy nem volt idejük a menekülésre.

Pedig a ház alatt boltozatos régi pinchehelyiség húzódtott, amely három egymástól vasajtóval elzárható elkülönített részből állott. Turzanskyék ott tartották a zöldséget, bort és gyümölcsöt. A bejárat meglehetősen kényelmetlen volt. A konyhaajtó előtt egy darabon fel volt szedve a folyosó kőkockája, régimódi csapóajtó vezetett ott a pincébe. Ha azt el tudták volna érní Turzanskyék, legalább a pusztá életüket megmenthették volna. Mert ha fel is fedezik a csapóajtót a bolsik, a pincébe szolgáló vaslétrát Turzanskyék eldönthették volna, revolvervégről még le is szedhetett volna egy pár kíváncsi muszkát Turzansky.

(Folytatjuk.)

Reggeli Ujság

Urodništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: **Blazsek Ferenc**
A kiadóhivatal címe: **Blazsek Ferenc**
Preiplate — Előfizetés:
Egy hóra 28— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három hóra 80— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre 160— dinár
(kihordó útján 172 din.)
Zlazi svakodnevno - Megjelenik naponta
Pošt. čekovni račun — Postacekkszámla:
Zagreb, 46.692